

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان

بخش توسعه بازار و بهبود فضای کسب و کار

بررسی صادرات استان کرمان

سال ۱۳۹۶

معصومه سعید

مهشید ایزدی

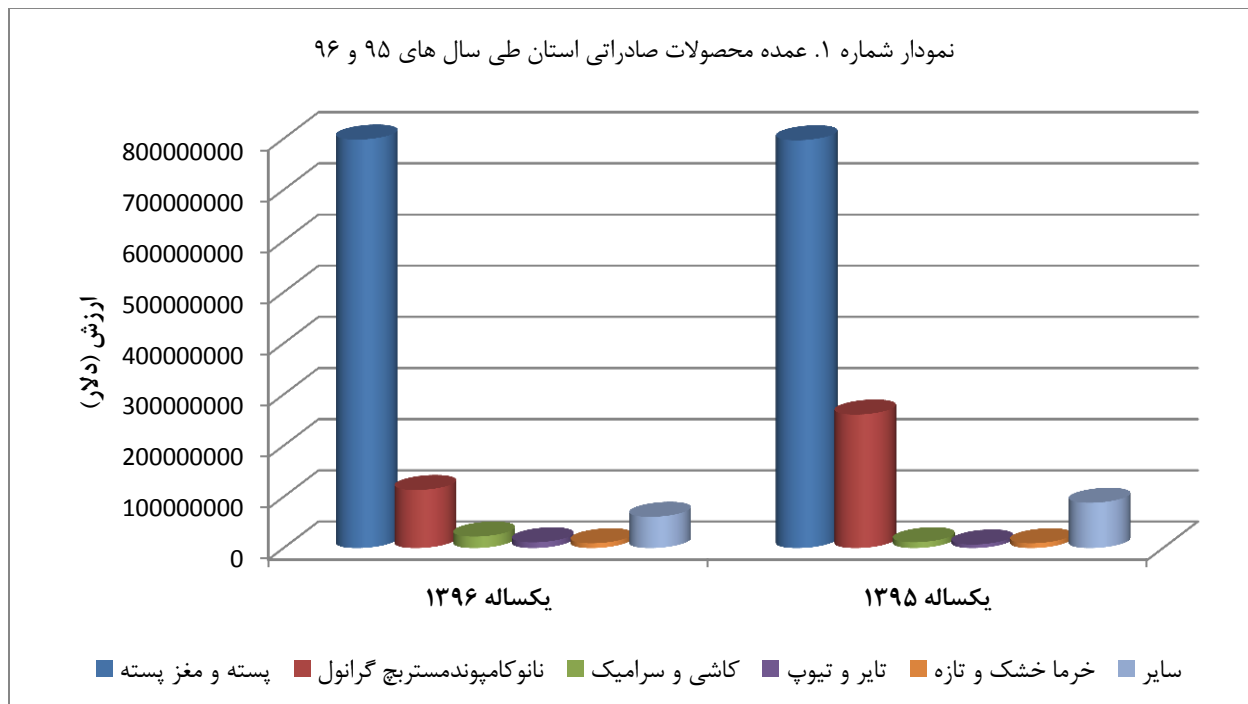
عمده ترین محصولات صادراتی استان در سال ۱۳۹۶ و مقایسه با مدت مشابه در سال ۱۳۹۵

براساس آمار اداره کل گمرکات استان کرمان (جدول و نمودار شماره ۱)، عمده ترین محصولات صادراتی استان کرمان در سال ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶، پسته و مغز پسته و نانوکامپوند مستریچ گرانول می باشد. البته ذکر این نکته ضروری است که بسیاری از محصولات صادراتی استان از طریق سایر گمرکات کشور نیز ارسال می گردد.

جدول شماره ۱. آمار اقلام عمده صادرات سال ۱۳۹۶ گمرکات استان کرمان و مقایسه با مدت مشابه قبل (۱۳۹۵)

یکساله ۱۳۹۵		یکساله ۱۳۹۶		ماه
ارزش دلاری	وزن (تن)	ارزش دلاری	وزن (تن)	
797,030,892	84,939	798,368,067	87,227	پسته و مغز پسته
261,028,493	1,023	113,550,000	199	نانوکامپوند مستریچ گرانول
11,477,676	53,514	22,527,972	97,178	کاشی و سرامیک
7,008,247	1,625	11,285,299	2,820	تایر و تیوپ
9,461,104	8,095	9,474,614	7,999	خرما خشک و تازه
88,546,555	160,086	61,075,642	158,549	سایر
1,174,552,967	309,282	1,016,281,593	353,972	جمع کل

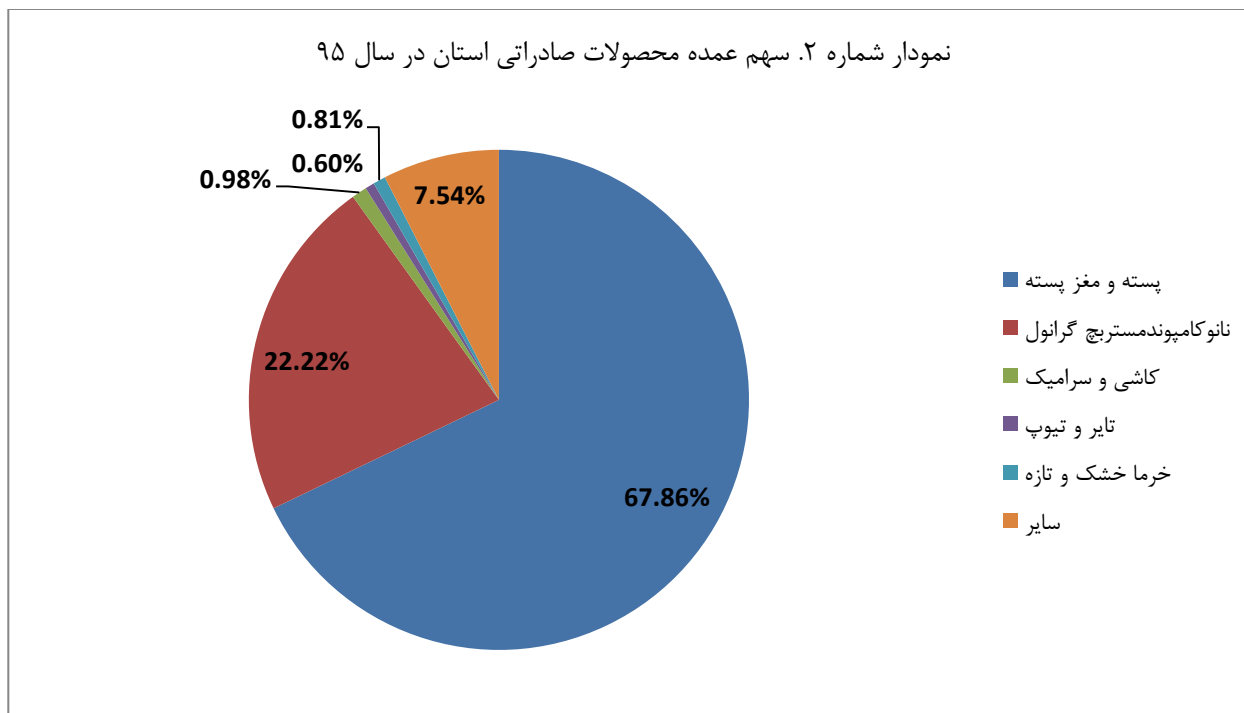
مأخذ: گمرکات استان کرمان

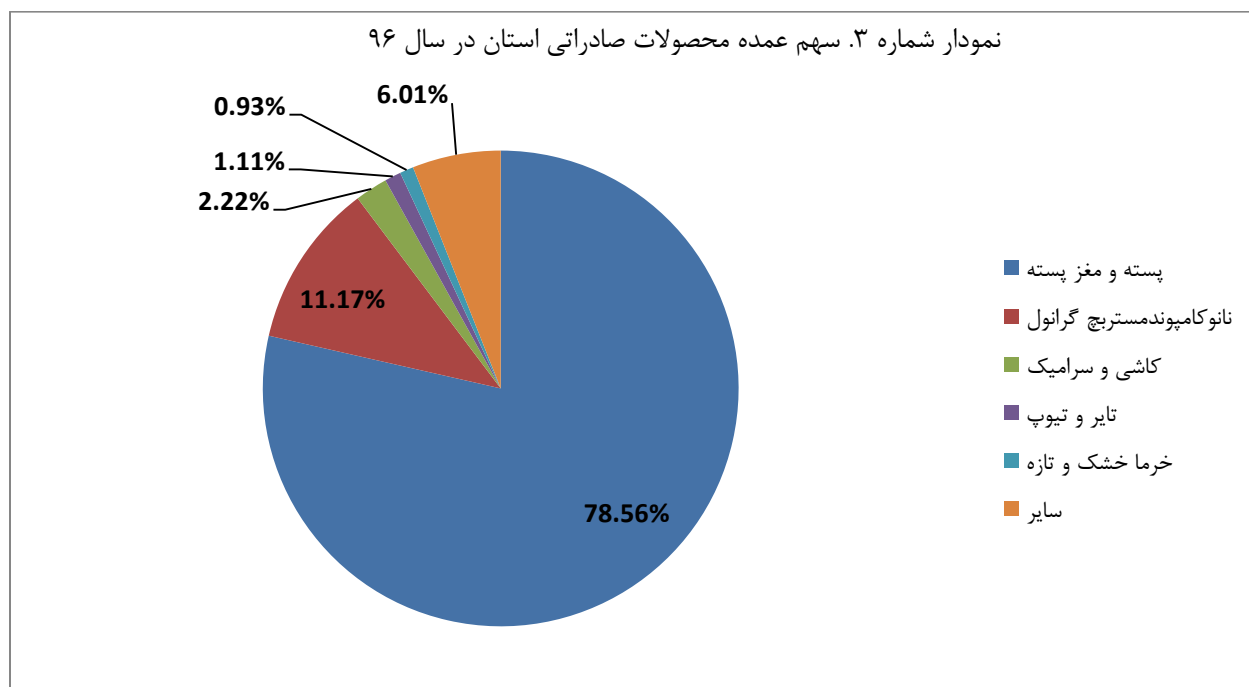
مأخذ: گمرکات استان کرمان - محاسبات گزارش

با مقایسه ی کلی روند صادرات استان کرمان طی دوره ی مذکور مشخص می شود، استان کرمان طی سال ۹۶ در مقایسه با سال ۹۵، افزایش بیش از ۱ میلیون دلاری در صادرات پسته و مغز پسته، کاهش بیش از ۱۴۷ میلیون دلاری در صادرات نانو کامپوند مستریج گرانول، افزایش حدود ۱۱ میلیون دلاری در صادرات کاشی و سرامیک و افزایش حدود ۱۳ هزار دلاری در صادرات خرما را داشته است.

سهم محصولات صادراتی استان از کل صادرات استان در سال ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶

مأخذ: گمرکات استان کرمان - محاسبات گزارش

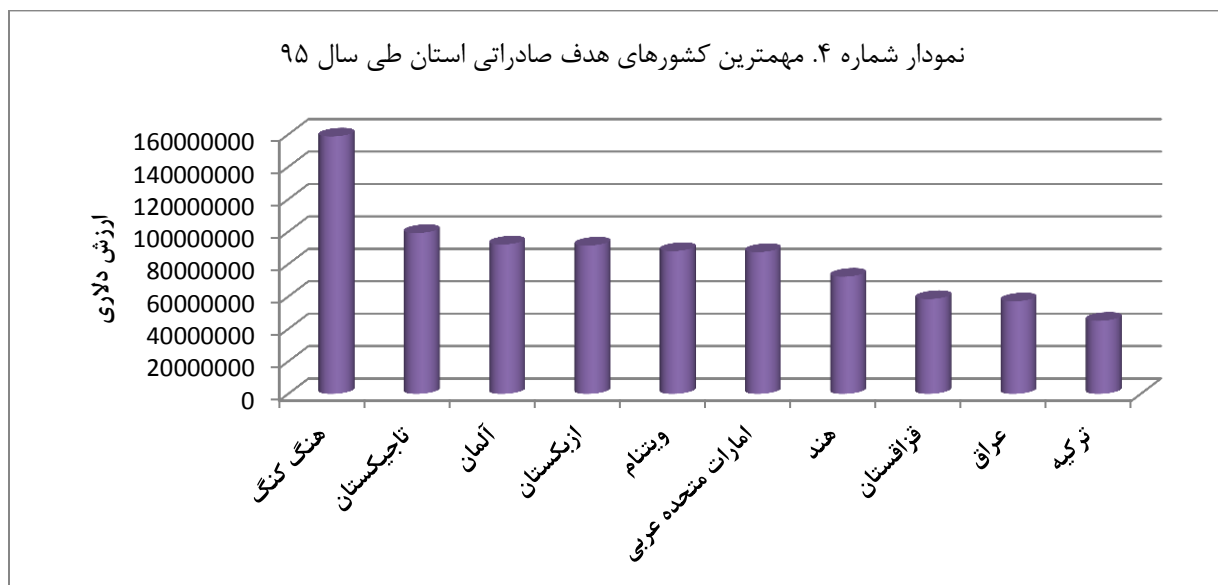
مأخذ: گمرکات استان کرمان - محاسبات گزارش

نمودار شماره ۲ نشان می دهد از عمده محصولات صادراتی استان کرمان در سال ۹۵، پسته و مغزپسته با سهم حدود ۶۸ درصدی و پس از آن محصول دانش بنیان نانوکامپوند مستریچ گرانول با سهم حدود ۲۲ درصدی، بیشترین سهم از صادرات استان را به خود اختصاص داده اند.

همچنین طبق نمودار شماره ۳، در سال ۹۶ از عمده محصولات صادراتی استان کرمان همانند سال ۹۵، پسته و مغزپسته و نانو کامپوند مستریچ گرانول بیشترین سهم را به خود اختصاص داده اند. البته افزایش سهم صادرات پسته نسبت به کل صادرات استان در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵ ناشی از افزایش میزان صادرات این محصول نیست بلکه ناشی از کاهش ۵۶ درصدی صادرات نانوکامپوند مستریچ می باشد.

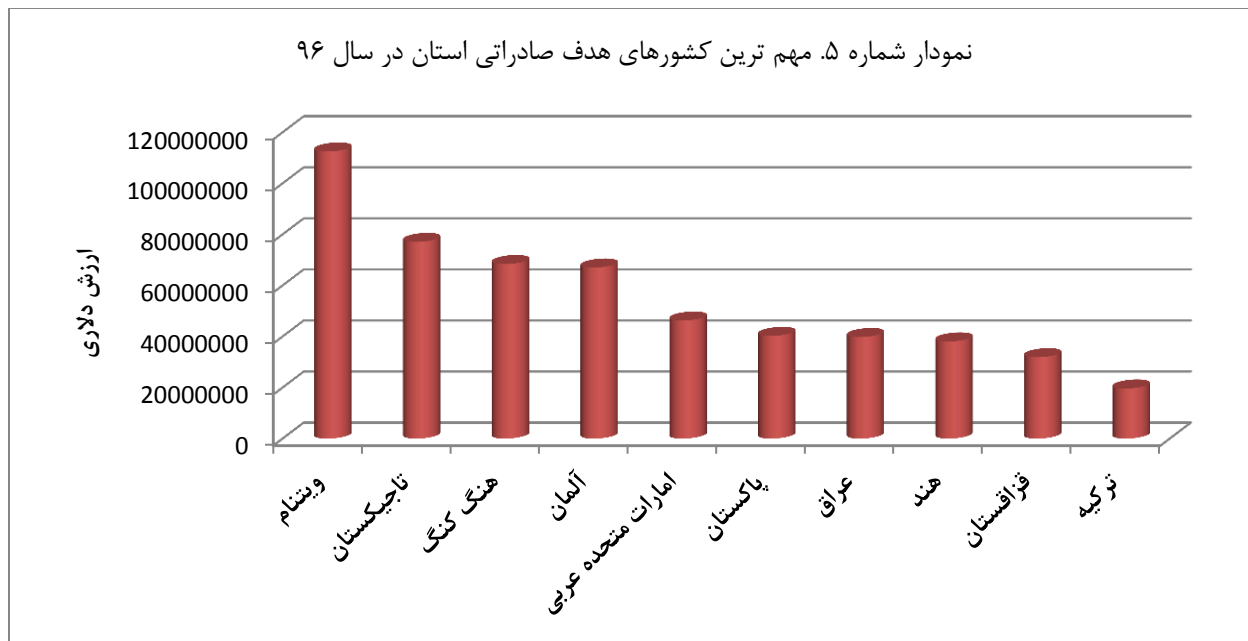
عمده ترین بازارهای هدف صادراتی استان کرمان طی سال های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶

نمودارهای شماره ۴ و ۵، مقاصد صادراتی استان کرمان در سالهای ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ را نشان می دهند. توجه به این نکته بسیار ضروری است که برخی اقلام صادراتی استان کرمان از مبادی دیگر کشور صادر می گردد و در آمار صادرات استان لحاظ نمی گردد.

مأخذ: گمرکات استان کرمان - محاسبات گزارش

نمودار شماره ۴ نشان می دهد که عمده ترین بازار هدف صادراتی استان در سال ۱۳۹۵، کشور هنگ کنگ با سهم ۲۳ درصد از کل بازارهای هدف استان و پس از آن تاجیکستان و آلمان با سهم های به ترتیب ۱۵ درصد و ۱۴ درصد می باشند.

مأخذ: گمرکات استان کرمان - محاسبات گزارش

در سال ۹۶ بر اساس آمار گمرک، ویتنام با سهم ۲۱ درصدی از کل صادرات به کشورهای هدف صادراتی، عمده ترین بازار هدف صادراتی استان بوده است و پس از آن تاجیکستان و هنگ کنگ به ترتیب با سهم ۱۹,۳ و ۱۹,۲۴ در رتبه های دوم و سوم بازارهای هدف صادراتی استان قرار دارند.

با توجه به نمودارهای فوق، بدون در نظر گرفتن این موضوع که بخشی از محصولات صادراتی استان از طریق سایر گمرکات صادر می شوند، نقش کم رنگ کشورهای آسیای میانه (CIS)^۱ در بازارهای هدف استان، علیرغم پتانسیل های منطقه جنوب و جنوب شرق در تولید محصولات جالیزی و گلخانه ای کاملاً مشهود است. لازم به ذکر است در حالی که کشورهای CIS حدود شش ماه از سال به دلیل شرایط نامناسب اقلیمی (سرما) امکان تولید محصولات کشاورزی را ندارند، دقیقاً در همین زمان حجم زیادی از محصولات جالیزی و گلخانه ای در جنوب و جنوب شرق استان تولید می شود که پتانسیل بالقوه زیادی برای صادرات به این کشورها داراست. بنابراین بررسی و برنامه ریزی جهت توجه ویژه به این بازارها امری ضروری است. از سوی دیگر همسایگی با برخی از کشورها و فرصت های صادراتی بی نظیر استان به آن ها، از جمله عراق و افغانستان و همچنین روابط مطلوب سیاسی و اقتصادی با آنان و برخی دیگر از کشورها نیاز به بررسی دلایل عدم موفقیت استان در صادرات به میزان مورد انتظار به این کشورها را بیش از پیش مشخص می سازد.

^۱ کشورهای مشترک المنافع (CIS) شامل کشورهای آذربایجان، اوکراین، مولداوی، بلاروس، گرجستان، ارمنستان، تاجیکستان، قرقیزستان، ازبکستان، ترکمنستان، قزاقستان و روسیه می باشد.

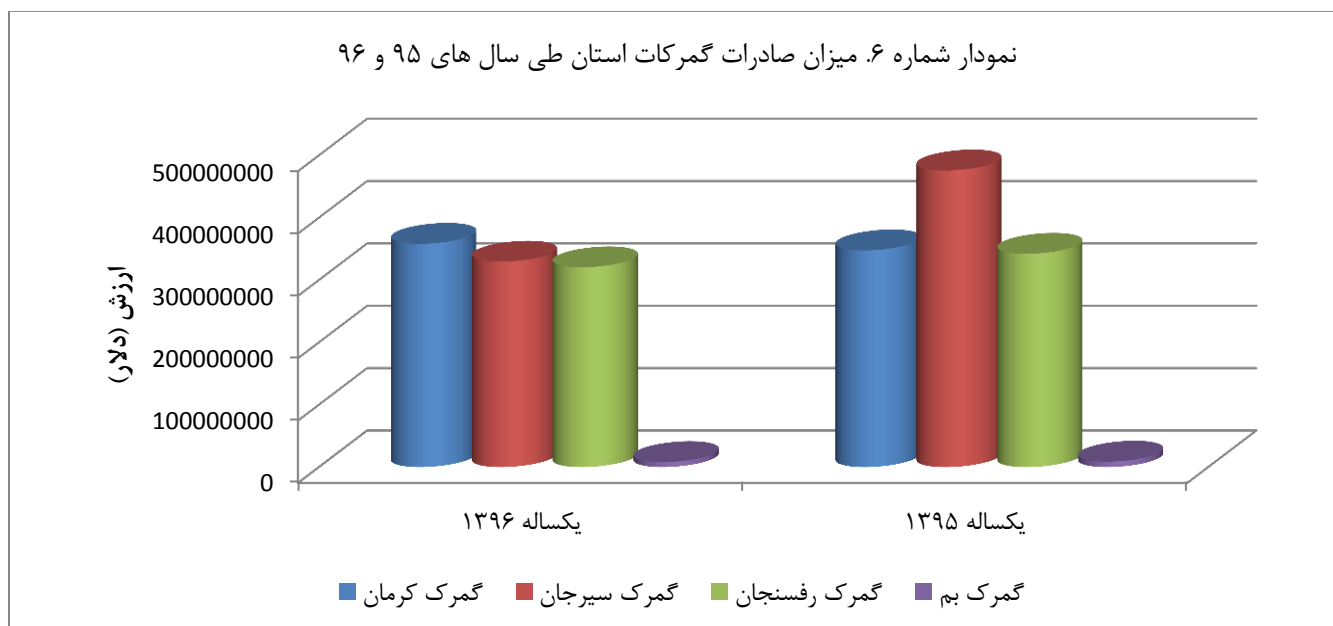
بررسی صادرات از گمرکات استان کرمان

حجم قابل توجهی از صادرات استان کرمان از طریق گمرکات کرمان، سیرجان و رفسنجان انجام می پذیرد. جدول شماره ۲ و نمودار شماره ۶، میزان صادرات استان کرمان از هر یک از گمرکات استان کرمان را طی سال های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ را نشان می دهد.

جدول شماره ۲. آمار صادرات گمرکات استان کرمان در سال ۹۶ و مقایسه با سال ۹۵

یکساله ۱۳۹۵		یکساله ۱۳۹۶		ماه
ارزش دلاری	وزن (تن)	ارزش دلاری	وزن (تن)	
347,663,777	187,142	358,200,681	186,832	گمرک کرمان
475,848,041	24,865	329,536,031	29,370	گمرک سیرجان
342,211,267	90,449	320,446,432	131,591	گمرک رفسنجان
8,829,883	6,828	8,098,449	6,178	گمرک بم
1,174,552,968	309,284	1,016,280,593	353,971	جمع گمرکات

مأخذ: گمرکات استان کرمان - محاسبات گزارش

مأخذ: گمرکات استان کرمان - محاسبات گزارش

نمودار شماره ۶ نشان می دهد که در سال ۱۳۹۵ بیشترین صادرات استان کرمان از گمرک سیرجان صورت گرفته است. گمرک سیرجان با سهم ۴۰,۵۱ درصد در رتبه ی اول، گمرک کرمان با سهم ۲۹,۵۹ درصد در رتبه ی دوم و گمرک رفسنجان با سهم ۲۹,۱۳ درصد در رتبه سوم قرار گرفته است. همچنین در سال ۱۳۹۶ بیشترین صادرات استان کرمان از گمرک کرمان با سهم ۳۵,۲۴ درصد صورت گرفته است. گمرک سیرجان با سهم ۳۲,۴۲ درصد و گمرک رفسنجان با سهم ۳۱,۵ درصد در رتبه های بعدی قرار گرفته اند.

بررسی تطبیقی صادرات استان طی سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵ گویای این موضوع است که تنوع پذیری محصولات صادراتی بایستی در برنامه ریزی های آتی توسعه صادرات استان قرار گیرد. همچنین آمار نشان می دهد که ما تنها به صدور کالاهایی که در آن مزیت نسبی داریم، تاکید می کنیم در حالیکه عصر حاضر، عصر توجه به مزیت رقابتی است.